

prima instanță: E. Bancov
instanța de apel: V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenschii

dosarul nr. 3ra-1319/17

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Interstepcom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 8 iunie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 13 ianuarie 2017, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 11 iulie 2016, SC „Interstepcom” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 6 iunie 2016 SC „Interstepcom” SRL a recepționat decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a cluzelor contractuale și factura nr. 02/0093 din 30 mai 2016 în sumă de 253786,17 lei.

Menționează că la 13 iunie 2016, SC „Interstepcom” SRL a depus o cerere prealabilă către SA „Moldovagaz” prin care a solicitat anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a cluzelor contractuale.

Relevă că în cererea prealabilă a invocat că SC „Interstepcom” SRL nu a făcut cunoștință cu materialele invocate de operatorul de rețea SRL „Cahul-Gaz” în decizie și că decizia este unilaterală, fără a fi prezentate observațiile și obiecțiile

consumatorului și că nu este motivată conform pct. 129¹ și 129² din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011.

Prin răspunsul SA „Moldovagaz” din 20 iunie 2016, a fost respinsă cererea prealabilă depusă la 13 iunie 2016 de către SC „Interstepcom” SRL, ca fiind neîntemeiată.

Susține că de către SC „Interstepcom” SRL nu au fost comise careva încălcări ale clauzelor contractuale și că nu este de acord cu decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale.

Remarcă că la data efectuării și întocmirii constatării tehnico-științifice nr. 281 din 5 mai 2016 de către Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova a fost prezent și reprezentantul SC „Interstepcom” SRL, care însă până la finalizarea constatării tehnico-științifice a fost înlăturat fără niciun motiv.

Insistă că din constatarea tehnico-științifică nr. 281 din 5 mai 2016, nu este clar prin care metodă a fost forțată carcasa mecanismului de sumare și prin ce se demonstrează decuplarea mecanismului de evidență.

Pe când, prevederile pct. 129¹, 129², 129³, 129⁴ din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, indică că furnizorul urma să indice în decizia adoptată circumstanțele și mijloacele care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor pct. 129¹, 129², 129³, 129⁴ din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, art. 24 alin. (3), 26 alin. (1) lit. a), 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Solicită admiterea acțiunii, anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, ca fiind emisă contrar legii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 13 ianuarie 2017, acțiunea a fost admisă.

A fost anulată decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, ca fiind ilegală.

A fost încasat de la SA „Moldovagaz” în folosul SC „Interstepcom” SRL suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 8 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de către SA „Moldovagaz” și menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 13 ianuarie 2017.

La 27 septembrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 8 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

Menționează că instanța de apel a interpretat eronat legea materială, ca rezultat al neconstatării și neelucidării corecte a circumstanțelor pricinii care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii în fond.

Indică că potrivit prevederilor pct. 128 din Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, concluziile raportului constatării tehnico-științifice, concluziile raportului verificării metrologice, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

Explică că în partea descriptivă a raportului de constatare tehnico-științifică se menționează că examinând cu ajutorul microscopului MBC-10 suprafața interioară a capacului de protecție a mecanismului de evidență a contorului, specialistul a concluzionat că din partea stângă laterală a acestuia, au fost depistate urme de influență exercitate cu ajutorul unor obiecte străine, sub formă de adâncituri, compresie de material și că suporturile de fixare a capacului mecanismului de evidență sunt deteriorate.

Notează că specialistul a mai concluzionat că în contorul prezentat a avut loc forțarea părții interioare a corpului mecanismului de evidență ce a cauzat ruperea legăturii mecanice între componentele mecanismului de măsurare a gazelor naturale, totodată, în acest caz se creează acces la detaliile mecanismului de evidență.

Astfel, susține că adoptarea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, s-a bazat pe constatările expertului judiciar și anume că capacul mecanismului de evidență a contorului a fost forțat, suporturile de fixare a capacului mecanismului de evidență au fost deteriorate și maneta de rotire a sigiliului polimeric „Moldovagaz 1259273” a fost deteriorată.

Consideră că intervenția în echipamentul de măsurare constituie acțiuni ilicite ale consumatorului care au dus la încălcarea clauzelor contractuale, iar concluziile instanței de apel precum că nu a fost probat faptul neînregistrării sau înregistrării incomplete a volumului de gaze naturale consumat și respectiv nu probează încălcarea clauzelor contractuale, sunt în contradicție cu materialele cauzei.

Obiectează că instanța de apel nu s-a expus asupra conținutului integral al raportului de constatare tehnico-științifică, iar conform prevederilor art. 130 alin. (4) CPC, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Remarcă că nota informativă a angajatului SRL „Cahul-Gaz” din 19 mai 2016, confirmă faptul că încălcarea constatată de specialist nu a fost observată de angajatorul operatorului de rețea cu ochiul liber pe parcursul perioadei pentru care a fost efectuat calculul conform sistemului paușal, astfel intervenția constatată nu a fost una vizibilă.

Actul de demontare a echipamentului de măsurare din 5 mai 2016, întocmit de către reprezentanții SRL „Cahul-Gaz”, certifică faptul respectării de către angajații operatorului de rețea a procedurii de demontare a echipamentului de măsurare stabilită în pct. 123 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011.

Mai explică că actul privind darea în exploatarea al EMG din 16 decembrie 2013 și buletinului de verificare metrologică din 23 octombrie 2013 confirmă faptul instalării la locul de consum din or. Cahul str. Republicii nr. 33, a unui contor nou, verificat metrologic, iar potrivit actului de control al echipamentului de măsurare din 8 iulie 2015 se confirmă că la data indicată în act, contorul și sigiliile aplicate acestuia au fost integre și că acest act a servit drept bază pentru stabilirea perioadei pentru care a fost efectuat calculul consumului de gaze naturale conform sistemului paușal.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 1 august 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 143), careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 8 iunie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea a acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele speței rezultă că la 1 ianuarie 2014, între SRL „Cahul Gaz” în calitate de furnizor și SC „Interstepcom” SRL în calitate de consumator noncasnic, a fost încheiat contractul nr. 265/14 de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii noncasnici (f. d. 55-58).

Iar la 1 ianuarie 2016, între SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor și SC „Interstepcom” SRL în calitate de consumator, a fost încheiat contractul

nr. 02/0093 de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorul noncasnic (f. d. 30-35).

Este cert și faptul că prin decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, furnizorul a examinat materialele pe marginea cazului de încălcare a clauzelor contractuale admise de către consumatorul SC „Interstepcom” SRL la locul de consum din or. Cahul (02/0093) str. Prospectul Republicii 33, fiind constatat că carcasa mecanismului de sumare a fost forțată, în rezultatul căruia mecanismul se decupla de la bază, creând acces la detaliile mecanismului.

Ca urmare, s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 184 zile, de la 8 iulie 2015 până la 5 mai 2016 (f. d. 8).

Înaintând acțiunea împotriva SA „Moldovagaz”, SC „Interstepcom” SRL a solicitat anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, ca fiind emisă contrar legii și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, a anulat decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, ca fiind ilegală și a încasat de la SA „Moldovagaz” în folosul SC „Interstepcom” SRL suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Judecând apelul declarat de către SA „Moldovagaz”, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat și, respingându-l a menținut hotărârea primei instanțe.

La adoptarea unei astfel de soluții, instanțele de judecată ierarhic inferioare, cu referire la prevederile art. 3, 26 lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 158 alin. (4) și (6) CPC, pct. 129² din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, au reținut că la caz nu a fost probat faptul neînregistrării sau înregistrării incomplete a volumului de gaze naturale consumat și că respectiv, nu a fost probată încălcarea clauzelor contractuale.

Verificând legalitatea deciziei contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată că soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare de admitere a acțiunii nu poate fi menținută, aceasta rezultând din aprecierea eronată a materialului probator, aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material relevante la caz.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile pct. 129² din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, potrivit cărora în cazul în care a stabilit încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, furnizorul emite o decizie argumentată, cu indicarea circumstanțelor și a motivelor ce au stat la baza emiterii acesteia. Furnizorul este obligat să indice în decizie dreptul consumatorului final

privind contestarea acesteia în caz de dezacord, precum și termenul de contestare. După adoptarea deciziei, furnizorul emite factura pentru consumul de gaze naturale în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale.

Iar în conformitate cu prevederile art. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs relevă că la caz, SA „Moldovagaz” justificat, a emis decizia nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, în urma examinării materialelor pe marginea cazului de încălcare a clauzelor contractuale admise de către consumatorul SC „Interstepcom” SRL la locul de consum din or. Cahul (02/0093) str. Prospectul Republicii 33 și prin care a decis de a efectua calculul consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 184 zile, și anume 8 iulie 2015-5 mai 2016 (f. d. 8).

În acest aspect, instanța de recurs atestă ca greșită concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că SA „Moldovagaz” nu a indicat în decizia contestată circumstanțele și motivele care au stat la baza emiterii deciziei.

Și asta deoarece, după cum rezultă incontestabil din conținutul deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, ca circumstanțe și motive care au stat la baza emiterii deciziei, a fost invocat că carcasa mecanismului de sumare a fost forțată, în rezultatul căruia mecanismul se decupla de la bază, creând acces la detaliile mecanismului, concluzia dată fiind formată în baza materialelor prezentate de operatorul de rețea SRL „Cahul-Gaz”.

În acest sens au fost reținute nota informativă din 19 mai 2016, actul de demontare a echipamentului de măsurare din 5 mai 2016, rezultatele examinării tehnico-științifice nr. 281 din 5 mai 2016, extrasul din fișa consumatorului, actul de control al echipamentului de măsurare din 8 iulie 2015, procesul-verbal privind darea în exploatare al echipamentului de măsurare din 16 decembrie 2013 (f. d. 8).

Mai cu seamă se va menționa că potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 281 din 5 mai 2016, efectuat de către Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova, a fost constatat cu certitudine că, fiind examinat cu ajutorul microscopului MBC-10 suprafața interioară a capacului de protecție a mecanismului de evidență a contorului de gaze BKG16CT nr. 30672454 din str. Prospectul Republicii 33 or. Cahul, s-a constatat că din partea stângă laterală a acestuia, au fost depistate urme de influență exercitate cu ajutorul

unor obiecte străine, sub formă de adâncituri, compresie de material și că suporturile de fixare a capacului mecanismului de evidență sunt deteriorate.

Drept urmare, specialistul a concluzionat că în contorul prezentat a avut loc forțarea părții interioare a corpului mecanismului de evidență ce a cauzat ruperea legăturii mecanice între componentele mecanismului de măsurare a gazelor naturale, și în acest caz se creează acces la detaliile mecanismului de evidență.

Astfel fiind, la caz, este dovedită cu certitudine intervenția în echipamentul de măsurare, ce în sine constituie acțiuni ilicite ale consumatorului care au dus la încălcarea clauzelor contractuale.

Ca consecință, concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că în speță nu a fost probat faptul neînregistrării sau înregistrării incomplete a volumului de gaze naturale consumat și respectiv, încălcarea clauzelor contractuale, sunt în contradicție cu materialele cauzei.

Față de aceste considerente, este lipsită de suport și concluzia instanțelor de judecată, precum că la caz nu a fost prezentat un raport de expertiză în condițiile art. 158 CPC, ci o constatare tehnico-științifică.

Or, prevederile pct. 128 din Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, indică expres că *concluziile raportului constatării tehnico-științifice*, concluziile raportului verificării metrologice, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

Așa fiind, sunt lipsite de suport și susținerile instanței de apel, în sensul că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 281 din 5 mai 2016 nu a fost investigat momentul și nu s-a formulat nicio concluzie asupra faptului dacă ar fi posibilă sau nu modificarea indicațiilor mecanismului de măsurare și dacă acest procedeu ar putea fi efectuat fără lăsarea urmelor pe detaliile mecanismului amplasate sub capacul de plastic.

Și asta deoarece, însuși faptul depistării urmelor de influență exercitate cu ajutorul unor obiecte străine, sub formă de adâncituri, compresie de material și că, suporturile de fixare a capacului mecanismului de evidență sunt deteriorate, deja demonstrează acțiunile ilicite de intervenție în mecanismul de evidență a contorului.

Mai cu seamă, aici se va menționa că specialistul care a constatat urmele de influență asupra mecanismului de evidență (contorului), nu este obligat să stabilească și modul de intervenție asupra acestuia.

În conexiunea celor relatate, se constată că decizia SA „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, este întemeiată și legală, fapt ce impune respingerea acțiunii SC „Interstepcom” SRL cu privire la anularea deciziei SA „Moldovagaz” nr. 18

din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, respectiv și cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge acțiunea SC „Interstepcom” SRL, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Cahul din 8 iunie 2017 și hotărârea Judecătoriei Cahul din 13 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Interstepcom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea Societății Comerciale „Interstepcom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la anularea deciziei Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” nr. 18 din 27 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu